

РЕШЕНИЕ

№ 285

гр. София, 10.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 12.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Гальов

като разгледа дело номер **6149** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба с вх. № 24310/28.06.2023 година по описа на Административен съд – София-град от Н. В. У., с адрес за призоваване: [населено място], [улица], чрез упълномощен представител- адвокат Н. Д. от САК, против Отказ на Секретаря на район „Илинден“-СО, обективиран в писмо РИЛ23-ВК08-810-/1/ от 07.06.2023г.

Първоначално, с Разпореждане на съда от 30.06.2023г. /л.14 от делото/, съдът е конституирал като жалбоподатели освен заявителя в административното производство- Н. В. У. и малолетното дете- Х.-Н. И. Ч., които са били призовани за първото открито заседание по делото, проведено на 17.10.2023г.

С Определение № 9120 от 23.10.2023г. по делото е отменено протоколното определение от 17.10.2023г., с което е даден ход по същество и е насрочено ново открито заседание за 12.12.2023г. от 10.30 часа, за което са призовани новоконституираните страни, а именно: в качеството на жалбоподател е конституирана само Н. В. У. /заявител в административното производство/, а малолетният Х.-Н. И. Ч., който няма такова качество, а освен това не би могъл да извършва валидни волеизявления предвид малолетието си, е представляван от законния си представител- родителя И. В. Ч., негова майка, в качеството на заинтересована страна, като последната е конституирана и в лично качество, като заинтересована страна в този съдебен процес.

В съдебно заседание, жалбоподателят Н. У., редовно призована не се явява, а се представлява от пълномощника си-адвокат Н. Д. от САК, която поддържа жалбата и пледира за нейното уважаване. Представя писмени бележки. Не са ангажирани нови

доказателства.

Заинтересованите страни, редовно призовани не се явяват и не се представляват. Не вземат становище по оспорването и не ангажират доказателства.

Ответникът- Секретар на район „Илинден“ - Столична община, представя административната преписка, а чрез процесуален представител, оспорва жалбата, като недопустима и неоснователна. В съдебно заседание и в писмена защита заявява, че актът за раждане не е индивидуален административен акт и не подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, а подадената жалба е недопустима. След това се сочи, че в случаят е налице искане за извършване на административна услуга по реда на чл.49 от ЗГР, във връзка с чл.65 от СК- вписване на припознаващия в акт за раждане на припознавания, което по своята същност представлява промяна във вписванията. На първо място, за да се извърши подобно вписване следва да се обори наличният произход установен с акта за раждане. Сочи се, че разрешаване на спорове за произход и припознаване се извършва само по исков ред. В условието на евентуалност, изразява становище и се иска отхвърляне на оспорването, като неоснователно.Позовава се на норми от Семейния кодекс, според които термините майка и баща не са произволно въведени от изпълнителната власт в несъответствие с волята на законодателя, както твърди жалбоподателя, а са нормативно установени. В тази връзка, изтъква съдържанието на чл.60 и чл.61 от СК, според които законодателят е определил „произход от майката“ и „произход от бащата“, а те двамата са родители на детето. В този смисъл, утвърденият от Министъра на регионалното развитие и благоустройството образец, в който се вписва произход от майка и произход от баща съответства на закона. Поради това, постановеният отказ за вписване на припознаване в акта за раждане на детето Х.-Н. И. Ч. е законосъобразен. В изпълнение на дадените указания да се представи по делото акт за оправомощаване, ангажира в последното открито заседание вътрешни правила за документооборота, утвърдени със заповед на кмета на район „Илинден“. Иска се отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

АССГ, Второ отделение, 53 състав, като съобрази ангажираните по делото доказателства, доводите и становищата на страните и въз основа разпоредбите на закона прие следното:

От фактическа страна:

Настоящото административно производство е започнало с подаване на молба /искане/, с вх.№ СОА23-ГР94-2916 от 01.06.2023г. по описа на Столична община, изготвено от Н. В. У., с адрес в [населено място] до кмета на Столична община /л.11 от делото/, с която на основание чл.65, ал.1 от СК е представена декларация, с нотариална заверка на подписа, с която заявителят Н. У. е припознала детето Х.-Н. И. Ч., като „мой син, който носи и моето собствено име“. Сочи се, че „другият родител на детето е И. В. Ч., с постоянен адрес: [населено място]. Иска се на основание чл.65, ал.2 от СК, в 7-дневен срок от подаване на заявлението да съобщите на И. Ч. за извършеното от мен припознаване, на посочен настоящ адрес, както и на Дирекция „Социално подпомагане“- Г. Д.. Описано е, че детето не е навършило 14 години и е подлежи на известяване. Иска се след изтичане на 3-месечния срок по чл.66, ал.1 от СК да „впишете припознаването в акта за раждане на Х.-Н. И. Ч..

Молбата е препратена на район „Илинден“ за последващо процедиране по компетентност, доколкото процесният Акт за раждане № 303 от 30.12.2022г. се съхранява в район „Илинден“-Столична община /л.12 от делото/.

Представена е и самата декларация на Н. У., с която е припознат Х.-Н. И. Ч., като „мой син“. Видно от съдържанието на същата, декларацията е заверена на 30.05.2023г. от нотариус Е. Л.- с рег.№ 137 на НК, с район на действие- РС-Гоце Делчев, относно авторството на положения подпис /л.13 от делото/.

По преписката и като писмено доказателство по делото е приобщено заверено копие на удостоверение за раждане на детето Х.-Н. И. Ч., родено на 20.12.2022г. в [населено място], видно от което като майка на детето е посочена И. В. Ч., а бащата е неизвестен. Посочено е, че удостоверението е издадено въз основа на Акт за раждане № 0303 от 30.12.2022г., съставен в район „Илинден“-Столична община от длъжностно лице по гражданското състояние.

С Определение № 9120 от 23.10.2023г. изрично са дадени указания на новоконституирания ответник- Секретаря на район „Илинден“, че следва да представи по делото доказателства за делегирани правомощия от кмета на района /акт за оправомощаване/, ако има издаден такъв административен акт, във връзка с издаденият Отказ, обективиран в писмо с № РИЛ23-ВК08-810-/1/ от 07.06.2023г. В проведеното открито заседание на 12.12.2023г. ответната страна представи по делото утвърдени със Заповед № РИЛ22-РД09-27 от 28.02.2022г. вътрешни правила за организация на документооборота и деловодната дейност в СО-район „Илинден“ /л.45 и сл. от делото/

При тези фактически констатации, съдът обоснова следните правни изводи:

Съдът намира, че са налице всички кумулативно изискуеми предпоставки за ДОПУСТИМОСТ на оспорването, поради следното:

Налице е годен за оспорване административен акт, макар и обективиран в писмо, с № РИЛ23-ВК08-810-/1/ от 07.06.2023г. /л.9-10 от делото/. Водещо за този извод е именно съдържанието на цитираното писмо, с което се уведомява подателят на молбата-заявителят Н. У., че след нейното разглеждане и с оглед съдържанието на вече издаденият Акт за раждане № 0303 от 30.12.2022г. „отказваме да започнем процедура и да извършим припознаване на детето Х.-Н. И. Ч.. Считаме, че Акт за раждане № 0303 от 30.12.2022г. е законосъобразно издаден, в съответната от закона форма и установен ред, не е оспорен и оборен наличния произход и съответно припознаване не може да се извърши.“ В предходната част на писмото са описани правни норми от Семейния кодекс и Закона за гражданската регистрация, като е обоснован извод, че по съществуващото си вписването на припознаващия в акта за раждане на припознавания, представлява по своето естество промяна във вписванията, а детето е с установен произход по отношение на родителите си. Сочи се, че името на И. Ч. е записано като майка на детето, а бащата е неизвестен, като според чл.60, ал.2 от СК майка на детето е жената, която го е родила, включително при асистирана репродукция. С позоваване на чл.71 от СК, се изтъква, че припознаване не може да се извърши, докато не бъде оборен по исков ред наличният произход, установен с акта за раждане, с предположението по чл.61 или с припознаване, а в случаят наличният произход не е оборен по исков ред.

При тези констатации е несъстоятелна тезата на ответника, че жалбата е недопустима. Вярно е, че актът за раждане по своята същност не е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване, а е официален документ, но както става ясно от подадената жалба, оспорването не е насочено срещу акта за раждане, за да се обсъжда дали той е такъв акт. Оспорването е насочено срещу ОТКАЗ на административен орган, какъвто несъмнено е Секретарят на район „Илинден“-СО да се извърши

поисканата с писмена молба административна услуга, изразяваща се във „вписване“ на определено обстоятелство в съдържанието на акта за раждане. Изпратеното писмо съдържа всички белези на индивидуален административен акт, тъй като по същество представлява произнасяне на органа относно направеното искане за извършване на конкретната услуга, а по своята същност актът е неблагоприятен за заявителя У., доколкото се отказва исканото вписване при процедиране на декларирано от нея припознаване на детето, с което е обоснован и правният интерес от оспорване на акта. Предвид факта, че оспореното писмо е получено от адресата Н. У. на 13.06.2023г. /известие за доставяне- л.10-гръб/, а жалбата е подадена в районната администрация на 23.06.2023г. очевидно е спазен преклузивният 14-дневен срок за обжалване, съгласно чл.149, ал.1 от АПК и при наличие на всички кумулативно изискуеми положителни предпоставки за допустимост, респективно отсъствието на отрицателни такива, жалбата следва да бъде разгледана по същество.

В контекста на правомощията си по чл.168, вр. с чл.146 от АПК съдът дължи проверка за законосъобразност на всички основания посочени в закона, независимо дали жалбоподателят се позовава на тях.

В тази връзка на първо място се преценя наличието на КОМПЕТЕНТНОСТ на издателя на административния акт да се произнася по това заявление. При преценката дали е налице правомощия на ответния административен орган, съдът съобрази следното:

Както вече бе посочено, процесното писмо е подписано от Секретар на район „Илинден“-СО, а видно от неговото съдържание в него издателят не се позовава на конкретна издадена оправомощителна заповед, за да се изисква съответно такава. Ето защо, с определението за неговото конституиране като ответник, съдът е указал конкретно на секретарят на район „Илинден“ да представи по делото евентуално издадена заповед, с оглед възлагането на правомощие да се произнася по заявление от такова естество. В хода на съдебното производство единственото доказателство, което е ангажирано от ответника в тази връзка са цитираните по-горе Вътрешни правила на районната администрация на район „Илинден“, утвърдени със Заповед на Кмета на района. Видно от тяхното съдържание, съгласно чл.37, ал.1 от Вътрешните правила /л.54 от делото/ всички регистри за гражданско състояние се съхраняват в ЦАО-служба „Гражданско състояние и ЕСГРАОН“, с осигурени условия за текуща работа с регистрите, а достъп до тях и подадените заявления и искания имат само длъжностните лица по гражданското състояние, определени със заповед на кмета на Столична община. В Приложение 1 /л.57 от делото/, онагледяващо правомощията на отделните административни органи се установява разграничение на общо 5 длъжности, сред които кмет на района, заместник-кмет на района, секретар на района, гл.архитект на района и началник на отдел. По отношение на отдел ЦАО, в чийто ресор са включени актовете за гражданско състояние е посочено, че същите са от компетентността на „началник на отдел“ ЦАО /упълномощено лице/. Сред правомощията на ответния орган- Секретаря на район „Илинден“ е подписването на „придружителни писма към актове, издадени от служба ЕСГРАОН...“, а така също отговори до кметове на кметства, кметски наместници, отговори на „жалби и сигнали“. Очевидно е, че сред изброените правомощия не е включено произнасянето по заявление за вписване /поправка/ на акт за гражданско състояние, какъвто несъмнено е Акт за раждане № 0303 от 30.12.2022г. В настоящият случай, изготвеното от ответника писмо категорично не отговаря на критерия „придружително писмо“,

тъй като в подобна форма обективно не може да се съдържа властническото волеизявление, каквото е направено от секретаря на района. Именно наличието на такова волеизявление, което по същество отказва извършване на поисканата от заявителя административна услуга автоматично изключва възможността това писмо да се окачестви като „придружително“. Самото наименование „придружително“ означава писмото само да съпътства /придружава/ издаден административен акт, по повод подаденото заявление, а не се и твърди да е бил постановяван друг акт от различен административен орган по процесното заявление, респективно да е връчван такъв на жалбоподателя Н. У.. Следователно, тезата на ответника, че постановението отказ е издаден въз основа на представените вътрешни правила не намира опора в тяхното съдържание, а напротив. Така приобщените по делото правила установяват липсата на подобно правомощие. Нещо повече, тези Вътрешни правила са създадени за организацията на документооборота и деловодната дейност в районната администрация, както сочи и тяхното заглавие и по никакъв начин не претендират „делегиране“ или „възлагане“ на законови правомощия от един по-висшестоящ в йерархията административен орган на друг.

Я. е законовата регламентация относно компетентността за издаване на актове за гражданското състояние. Съгласно чл.35, ал.1 от Закона за гражданската регистрация „Актовете за гражданско състояние се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или кметството, на чиято територия са станали събитията“. Представената от ответника информация /Вътрешните правила/ и тяхното Приложение 1 в табличен вид само онагледява този факт, а ответникът очевидно не е „длъжностно лице по гражданското състояние“, какъвто е кметът на Столична община, на основание чл.35, ал.3 от ЗГР. Вярно е, че съгласно чл.35, ал.3, изр.2-ро от ЗГР „Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация“, но такава заповед не е налична по делото, въпреки дадените указания, нито се твърди съществуването на конкретен административен акт /заповед/ оправомощаваща секретарят на район „Илинден“ за подобни дейности.

Съгласно чл.45, ал.1, т.9 от ЗГР Актът за раждане съдържа „данни за родителите - имена, дата на раждане, ЕГН, гражданство“.

Според разпоредбата на чл.49 от ЗГР „При припознаване, извършено преди съставяне на акта за раждане, в същия акт се вписват данните на бащата, както и документът, удостоверяващ припознаването при наличие на съгласие на майката. Името на детето се съставя по реда на членове 12 - 14. Когато припознаването се извършва след съставяне на акта за раждане, данните за припознаващия и основанието се вписват в графа "Бележки" на акта за раждане в съответствие със Семейния кодекс.“

Нормата на чл. 73 от ЗГР указва, че „Промяна в данните за гражданско състояние на лицата в съставени актове за гражданско състояние се извършва по съдебен или административен ред.“

Текстът на чл.74, ал.1 от ЗГР гласи, че „Всяка промяна в данните по гражданското състояние, вписани в съставения вече акт, се отбелязва в този акт на определено за целта място“, а ал.2 от разпоредбата красноречиво отразява кой е компетентният орган за подобни вписвания- „ Длъжностното лице по гражданското

състояние извършва отбелязването въз основа на съдебно решение или административен акт за промяна“. Следователно, материалната компетентност за произнасяне по подобно заявление за вписване промяна в акт за раждане е предоставена на длъжностното лице по гражданско състояние или на изрично оправомощено от него лице, каквото секретарят на район „Илинден“ не е според представените от самия ответник доказателства.

Обсъждането на всички други въпроси относно формата на акта, спазване на административнопроизводствените правила, съответствието на акта с нормите на материалния закон и неговите цели е безпредметно, след като е налице най-тежкият порок на административния акт. Издаването на такъв акт от орган, който няма необходимата материална компетентност, какъвто е процесният случай, го прави нищожен, т.е. невалиден. Този порок не може да се отстрани и като резултат обуславя липсата на надлежно произнасяне по подаденото заявление, защото нищожният акт не може да породи целените правни последици, независимо дали се уважава подадено заявление или се постановява отказ по него. Пораждането на правни последици от постановения акт е обусловено от наличието на властническо волеизявление от компетентен административен орган, а в случаят такова не е налице.

Съгласно чл.168, ал.2 от АПК, съдът обявява нищожността на акта и при липсата на искане за това.

При наличие на тази хипотеза, след обявяване на нищожността преписката по подадената молба /искане/ следва да се изпрати на компетентния административен орган в Столична община, район „Илинден“, на основание чл.173, ал.4 от АПК, а именно на длъжностното лице по гражданското състояние, съгласно чл.35, ал.3 от ЗГР за произнасяне. Съдът не разполага с компетентност да реши въпроса по същество.

На основание чл.174 от АПК следва да се определи 1-месечен срок за произнасянето, считано от влизане на решението в законна сила.

Обобщено, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА и следва да бъде уважена, макар и по различни съображения, оспореният отказ да се обяви за нищожен, а преписката да се изпрати на компетентния орган за произнасяне.

При този изход на спора, искането за присъждане на разноски от страна на жалбоподателя следва да бъде уважено, като освен внесената държавна такса в размер на 20 лева следва да се определи и адвокатско възнаграждение, платимо от Столична община в полза на адвокат Н. Д., съгласно разпоредбата на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата и чл.8, ал.3 от Наредба № 1 от 2004г. за минималните адвокатски възнаграждения, според която по административни дела без материален

интерес, каквото е настоящото, извън случаите на ал.2, в каквато хипотеза казусът очевидно не попада, възнаграждението следва да се определи в посоченият от нормата минимален размер- 1000 лева.

Мотивиран от изложеното, на основание чл.172, ал.2, вр. с ал.1 от АПК, Административен съд- София-град, Второ отделение, 53 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖЕН Отказа на Секретаря на район „Илинден“-Столична община, обективиран в писмо с № РИЛ23-ВК08-810-/1/ от 07.06.2023г., с който се отказва започване на процедура по молбата на Н. В. У., във връзка с декларирано от нея припознаване на детето Х.-Н. И. Ч..

ИЗПРАЩА преписката по подадената молба с вх.№ СОА23-ГР94-2916 от 01.06.2023г. по описа на Столична община, изготвена от Н. В. У., на **компетентния орган** в Столична община, район „Илинден“, съгласно чл.35, ал.3 от Закона за гражданската регистрация.

ОПРЕДЕЛЯ едномесечен срок за произнасянето, на основание чл.174 от АПК, считано от влизане на съдебния акт в законна сила.

ОСЪЖДА Столична община, представлявана от Кмета на общината, да заплати на Н. В. У., с адрес: [населено място], [улица] сумата от 20 /двадесет/ лв. разноси по делото пред първата инстанция.

ОСЪЖДА Столична община, представлявана от Кмета на общината, да заплати на адвокат Н. О. Д. от САК, в качеството на пълномощник на жалбоподателя Н. В. У. по адм. дело № 6149 от 2023г. по описа на АССГ, сумата от 1000 /хиляда/ лева - адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство пред АССГ, на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва от страните с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението, пред Върховния административен съд на РБ.

СЪДИЯ: